

A'
CSÁSZARI ÉS KIRÁLYI FELSÉG'
ENGEDELMÉVEL.

Nro 41.

Költ Bétsben, Sz. András Havának (Nóvembernek)
20-dik napján 1801-dik Efstendőben.

B é t s.

Az érdemet betölteni tudó Felség méltóztatott
Udvari Tanácsos és Referendárius Lányi Jó-
zsef Úr Ö Ngát, nem kölömben M. Boros
József Urat a' F. Helytartó Tanács Coasiliárius-
sát, a' Sz. István Rendjének kisebb keresztjé-
vel meg-tisztelni.

Az itt Bétsben mulató Anglusok, megértvén
a' minapában hogy a' békesség előljáró tzikkelyei
Frantzia Ország és Anglia rálzer I is helyben-
hagyattak 's kitseréltetek, pompás mulattságokat
tartottak annak örömére. Sokan közzülök gar

U u

dag asztaloknál vendégelték a' Fő Méltóságokat estvére fényes bálakat adtak, más napra kelve pedig Angliából került lovaikon verset futtattak, a' melly alkalmatossággal, minthogy a' futtatók nagy summa pénzt raktak fel a' leg jobb futtatónak, némellyek igen sokat nyertek. Egy nevezetesen sok ezereket nyert egyszerre, mivel szörnyű sebességgel nyargaló paripáján, annyira elhaladott, hogy egy ember sebes lépést éppen fél óra alatt ért ugyan azon távhoz, a' mellynél ő egy minúta alatt ott termett.

Egy Müller nevű igen nevezetes Klavír és Fortepiánó készítő Mester, olyan Fortepiánókat kezdett itt mostanában készíteni, a' mellyek külső formájokra hasonlók az almáriomokhoz, és mivel ezeket is szinte úgy a' fal mellé lehet állítani, kevés helyet foglalnak el a' szobában; e' mellett nagyobb ékességre is szolgálnak mint az eddig szokásban volt szárny formájú fekvő Fortepiánók. Leg közelebb pedig azt is fel találta Müller, hogy mi módon lehessen a' fellyebb le-írt módra készült Muzsikát kettős úgy nevezett Klaviatúrával készíteni, úgy hogy két oldalról két személy játszhasson rajta, 's mivel az egygyik Klaviatúra 8 hangal fellyebb hangzik, mint a' véle által ellenben lévő a' Fortepiánó másik oldalán, sok tekintetben kedvességet nyert a' muzsikában gyönyörködők előtt. A' találmány jeles volta által, ki nyerte Ő Felségétől a' találó Mester azt a' különös privilégiumot is, hogy ezt a' Dittanglasis-nak neveztetett Fortepiánót ő kivülötte senkinek se legyen szabad Bétsben készíteni.

Magyar Ország.

Győrött Nov. 16 dikán. A' napokban érkeztem ide Hedervárról, melly a' Vármegyénk szélén fekszik a' Győri Duna és az Öreg Duna között, ide jó három mértföldnyire. Ezt a' Kastélyt sok más gazdakjövedelmű jószágokkal együtt Gróf Vitzai bírja, kit, sajnálom, hogy ide haza nem találhattam. A' Grófnéja született H. Grassalkovits Leány, a' kitől kegyesen 's barátságosan fogadtattam: mert hogy tudtára esett szándékom, mingyárt bé-fogatott, 's megvendégelésem után ki vitetett a' Nováki puszta'jára, a' hol nem régen állított fel a' Gróf egy új találmányú malmot, melly az életet mind jól ki-tsépele, vagy is nyomtatja, mind pedig tisztán meg is szórja. Ezen új eszköz a' pajtában (csűrben) áll, a' mellyben annyi helyet se foglal, mint egy közép-szerű szénás szekér. De a' mi hajtja ezt az eszközt, úgymint azon karfás malom, a' mellybe két ló van fogva; két, 's három annyi helyet is foglal. Két ló két óráig forog itt a' malomban, 's mennél sebesebben forog az, annál jobban ki-nyomtatja és szórja az életet az új machina. Ebben egy hofzfú ki-rovátkolt (vésett) vas-tengely van, melly sebes forgásakor maga alá kapja a' kaláfszokat, azokból a' izemet ki-morsolja, a' szalmáját magától el löki, a' szem pedig először ritka, azután sűrű rostára esvén, polyvájától 's egyéb gáztól a' reá hajtott szél által meg tisztíttatik. Az eszközben járó köz szél-malom tehát a' szalmát jobbra, a' polyvát balra szórja, 's a' izemet három rakásra választja, úgy-

mint a' leg-tisztább 's nehezebb szemre, a' könnyebb szemre, és a' melly szem még ki nem találta morsolódni polyvájából vagy kaláhájából. Ehez az eszközhöz öt ember kívántatik. Egy t. i. a' lovat hajtja; kettő a' kévéket bontogatja, 's a' morsoló tengely alá rakja; egy a' villával hánya tovább a' szalmát; egy a' tiszta szemet felezi (sepregeti) és a' tisztátalan rakástól el vonogatja, végre pedig a' polyvát félre taszigálja. Ezen morsoló 's szóró malom, (mellyet a' Németek roszfzúl hívnak Dreschmaschin-nak) nyóltz óra alatt hatvan kereszt életet ki morsol és szór, minden keresztben számlálván itten 21 kévét, a' mennyit tehát 18 jó tséplő setsépelne és szórna ki egy nap alatt. Ezzel az eszközzel minden, akár melly kurta nap alatt is, nyóltz forintot nyer a' gondos gazda, a' mint is világossan meg van az mutatva. Egy ilyen morsoló és szóró malom belé kerül nyóltz száz, vagy ezer forintba, oda értvén a' pajtát is, a' melly alatt kelletik nékie állani. A' Svédok találták azt fel leg előfzör. Tőlök az Anglusok vették bé, ezektől pedig egy Stájer Országú Gróf hozta ki hozzánk ez előtt egy két esztendővel. Tudtomra már hét ilyen malom van a' Hazánkban, úgymint Gróf Battyányi, Bárá Lilien, és a' Zirczi Cisterciák jószágában, Ercsiben, Polgárdiban Fejér Vármegyében. 's a' t. Hertzeg Battyányi Lajos is készített most egynehányat a' jószágaiban. Örömet kívántam volna még több igen nevezetes dolgokkal is szolgálni, Hedervárról, de sietnem kell Eszterházára, a' hol hólnap nagy vadászat lesz.

Kolozvár Nóvembernek 9 dik napján. A' midőn itten a' veszedelmes Himlődzés sok ezer Édes Atyákat és Édes Anyákat szüntelen való rebegésben tartott; — a' midőn sokaknak kebelekből az, még az egyetlen egyet is elragadta — a' midőn egy Háztól tiz, tizenkét napok alatt két három gyermekek is vitettenek a' temetőben — a' halhatatlan Jenner menyeyi ajándéka mi velünk is közöltetik M. és Chirurgiae Dr. Eckstein Úr által. Több mint 100 Szülék köszönherik már is ezen érdemes D. Úrnak, azt a' gyermekeik m gmaradásokról való édes reménységet, melly ő nállok a' tsak nem kéttségben ejtő felelmet és szív-béli nyughatatlanságot váltotta fel. Terjeszti szüntelenül a' fenn tisztelt Doktor Úr a' Tehén himlőt minden fáradsága kéméllése nélkül a' fő, közép, és alsó rendű embereknek házaikban a' leg-szerentsésebb előmenetellel. A' mi tisztos öreg Aesculapiusunknak Dr. Pataki Urnak egy Unokáját, Tek. Dr. Szöts, Dr. Intze, Dr. Nyulas, Dr. Bara Uraknak, ezeken kívül egynehány Catholicus és Református Professor Uraknak gyermekeiket a' leg szerentsésebb ki-menetellel inoculálta T. Dr. Eckstein Úr; sőt ezen kívül: az inoculáltakat minden nap meglátogatván azoknak állapottyokról egy jegyző könyvben, mindeneket feljegyezget, hogy a' mindennapi tapasztalások egyben vetéséből ezen himlőnek természeti tulajdonságát annál jobban meg esmérhesse. — Elyen az érdemes Dr Úr, és légyen ezen fáradozásában továbbá is szerentsés!

Nágotsról Somogy Vármegyéből Növ. 11-dikén. Valamint a' múlt esztendőben ezen napon

városunk lakosi rémüléssel, és félelemmel tellyesek valának, némely el-fajúlt gonosztévők városunkban el követett vakmerőségek miatt; úgy örvendés és díszes vala ebben az esztendőben ez nap. Mert emlékezetében vévén a' Méltóságos Zichy Zichy József, Császári és Királyi valóságos Kamarás, Consiliárius és arany sarkantyús Vitéz, a' mi szeretetre méltó örökös földes Urunk, mind ama Mindenhatónak különös gondviselését, a' melly Uri házáat, és minden vagyonait távol lételekor: minden kár nélkül a' leg nagyobb veszedelemben is meg tartotta, mind pedig igaz hűségünkől származott bátorságunkat, mellyel tavaly ez napon széljel vertük a' vakmerő zsványokat, a' kik Uri Residentziáját prédálás végett meg támodták: háláadó képpen énekes nagy Misét tartott muzsikai zengések, és mozsarak durrogásai között. És hogy véle született Atyai kegyességét hozzánk annál is inkább ki nyilatkoztatná, az énekes Mise után a' mi városunk érdemes Plébánusa által olly jelentést tétetett, a' mi iskolás és tanuló magzatainkra nézve, hogy, miveltsak a' tanítástól függ, hogy a' gyermekekből jó polgárok, és igaz keresztények váljanak, Ő Mga a' gyermekek tanításáért a' Tanító Mesternek járandó fizetést, minden jobbagynak gyermekéért esztendőről esztendőre maga fogja le tenni, melly ajánlását hiteles, és kötelező Uri leveleivel is megerősítette.

Ez meglévén, a' Templomban öszve gyülekezett aj atos Kereszténység buzgó imádságok, és éneklések között processió képpen azon Ke-

refztfákhoz indúlt, melyeket ugyan ezen buzgó földes Uraság városának határai közt újonnan felállítatott, és ez napon Fő Tisztelendő Kárádi Esperest és Plébánus Úr Szvorényi Mihály fel is szentelt.

Ezen ájtatosságot, és ceremóniát el végezvén Úri házához öszve hívatta minden lakosait az említett kegyes Uraság, és Atya módjára hozánk érzékeny beszédet tartván, egytől egyig gazdagon meg ajándékozott, és mind Úri házánál lévő vendégeit, mind mindnyájunkat a' város Bíránál, és két vendégfogadójában, pompás és Úri ebéddel muzsika zengése mellett meg vendégelt.

Olasz Ország.

Rómából Oct. 24-dikán. Megérkezvén ide a' régen óhajtott békesség felől való tudósítás, Kardinális és egyszersmind Státus Titoknak Consalvi következő Hirdetés által tétette ezt a' Városban közönségesse: „A' Frantzia Respublikának Fő Konzulja Bonapárte, egyenesen Rómába küldött rendkívül való kurír által, ezt az örvendetes Tudósítást írja Pápa Ő Szentségének; hogy a' nevezett Respublika és ezen Hatalmaságok, úgy mint, Nagy Britannia, Orosz Ország, Portugallia, és a' Fényes Porta között a' békesség megkötetett. El fogta a' szívet Pápa Ő Szentségének a' tiszta öröm ezen fontos történetnek olvasására. Ez az áldott békesség véget vett nem csak annak a' sokáig tartott inségnek, melybe a' hadakozás egész Európát borította; hanem ennekfelette a' Vallásbeli tsendességnek helyre állítására és ditsősségének terjesztésére nézve

is új reménységet nyújt. Nem akarja Ő Szentsége, hogy ezen örvendetes Tudósítás kedves Népe előtt csak rövid ideig is titokban maradjon; sőt egyizérsz mind kívánja, hogy ezen kimondhatatlan jóéteményért a' minden jóknak adója eránt, igaz szívbeli buzgó hálaadással viseltessen. " — Róma városa két egymást követő estve gyönyörűen kivilágosította, 's a' Nép öröme a' nem várt de óhajtott történeten leírhatatlan.

Parizsból. Oct. 31 dikén. Murat Fr. Fővezérnek parancsolatjából, már az egész Cisalpinai Respublikában munkában van a' Nemzeti Testőrző katonaságnak lefegyverkeztetése, és elbocsátása; a' melly dolog, már Bolognéban némelly háboruságot jelentő mozgásokra is adott alkalmatosságot. A' Fő Hadi Vezér, egy más Ronca Cbeister vezérlése alatt lévő, és tsupán Római és Nápolyi szökevényekből álló Bataliont is elbocsátott.

Frantzia Ország.

Amiensbe a' Bonapárte Jósef szállásán kívül, még öt más szállások készíttetnek, mivel az Anglus Ministeren Lord Cornvallison kívül még három Hatalmasságok tellyes hatalmú Ministerei fognak az ott tartandó Conferentziára megjeleni. Hat gyalog batalion és két lovas regiment Frantzia katonaság érkezett már meg Amiensbe, kik ott fognak őrizeten maradni, és a' pompának nevelésére, katonai parádékat és gyakorlásokat tartani. Úgy foly a' híre, hogy a' Conferentzia végezödvén, Bonapárte Lucían fog Londonba első Követtségii rangal küldetni.

A' Lioni új Praefectus Najac polgár ezeket hirdettette ki ezen város lakosinak. Eljött az órája hogy Lion Frantzia Ország második fővárosa ismét azon rangjába helyheztessen vízfűz, a' mellyet minden tekintetben érdemel. Ez a' Fő Konzul akarátja. Emlékezzenek Lion lakosiazon szerentsés időkre, mellyekben kézimívei 's a' kereskedésre készített portékái Európának minden Nemzeteit tsudálkozásra 's ebbéli szerentséjek megírigylésére indították. Eljött tehát az óra, hogy ezen szerentsés idők, az olyan Kormányfűk igazgatása alatt, melly a' mesterségeket betsűli 's a' szorgalmatos és ügyes polgároknak pártját fogja, vízfűzátérjenek; hogy Lion ismét a' legyen a' mi vólt.

A Gazdagságra ügyelő Párisi Társaság, mellynek a' Fő Konzul nem tsak pártfogója hanem egyszersmind lelkesítője is, most azon törekedik, hogy a' földmivelésnek minden ágát, legelőfűzfűr is nevezetesen a' szántásnak módját megjobbítsa. Az ekék megjobbítása az első a' mi munkába vétetett. Erre nézve minden, Frantzia Országban, Angliában, Német Országban, 's továbbbűszak felé szokásban lévő ekékből egygyet egygyet vitet magának a' Társaság, hogy rendre minnyájokkal próba tétessen Neufchateau hajdani Director, és azután belső dolgokra ügyelő Minister Mezei jófűzágában. Ezen próba tételken a' Társaság Tagjain kívűl Mekhánikusok és tapasztalt földmivelő gazdák is lefűznek jelen, a' kik minden ekét megvizsgálván, kitanűlják, hogy mellyik leghasznosabb a' földnek, mellyik-

nek a' készítés e legegységűbb 's több efféle; továbbá, hogy lehetne e' még tökéletesebbet készíteni; egyfzersmind pedig azt is meghatározzák, hogy mitsoda ekével kell a' külömb külömféle nemű szántóföldeket p. o. a' porhányós, fekete agyagos, sárga agyagos, vagy a' homokos földet 's a' t. szántani. Nagy summa pénzt adtak igen sokan ezen közhasznú igyekezetnek előmozdítására, még a' Párisban mulató idegenek közzül is. Egy ifjú Dánus nevezetesen 200 forintot fizetett bé a' Társaság kasszájába.

Páris Név, 5-dikén. Jóllehet a' Vesuvius tűz-okádó hegyének a' tenger vizén felyül 3600 lábnyira fel emelkedő tetejére, igen nehéz a' felmenetel, mind a' hegynek rendkívül való meredeksége miatt, mind pedig azért is, hogy az úton térdig hamuba kell az embernek járni; még is némelly nagy híru tanúlt férjfiak, nevezetesen a' többek között Spalanzani, és Dolomieu feljutottak egézfzen a' tsútsára. Hamilton pedig, a' ki Nápolyban Anglus Követ fővel sok ideig mulatván a' hegynek külömbkülömbféle kilátásait le rajzoltatta, és ritkaságait is leírta, 62-szer ment fel reája; de az 1776-dik elzten-dőben történt tűz okadásától fogva, a' midőn tudniillik a' hegynek külső formája egézfzen meg-változott, senki, még Hamilton se mehetett bé ezen hegynek üregébe. Tsak 8 Frantziák lehettek olly szerentsések, kik ezen veszedelmes próbatételre fejeiket reá merték vetni, és a' kiket sem a' vezetőjök félénksége, sem a' Nápolyban közönségessen lehetetlenségnek tartatott fel-mene-

tel, sem pedig az oda el indúlt vakmerő és a' hegytől el-nyelettetett útagóknak szomorú példája; feltételektől el nem rettentetett. Ezen 8 Frantziáknak nevei: Deeber, Alquier Nápolyi Követnek Secretáriussa; Hondouert, Főind-zsinér vólt az Olasz Országí Armádiánál; Vicár, rajzoló és festő; Dampierre, Komandérozó Adjutáns; Bagueris, Tábori Orvos; Fressinel, és Andra Frantzia útagók, és Morlin, a' Posta hívatalokra ügyelő Főtiszt.

Ánglia.

Londonból Oct. 29.dikén. Az ide való Ministériális Újságok nyilván ki-írják, hogy tellyességgel nintsenek megelégedve a' Frantzia Respublika és a' Fényes Porta között kötött békesség némelly izikkelyeivel, a' mennyiben azoknak értelmé szerént a' Frantzia Nemzet hasonló jussal fog bírni a' kereskedésre nézve Török Ország minden részeiben; mint most az Anglusok bírnak.

Londonból Nóv. 2-dikán. Lord Nelsont Napnyúgoti Indiába rendelte a' Kormányfőek egy hajóssereggel, hogy arra az esetre, ha Toussaint Louveture, a' Frantzia Admirálisnak nem engedelmeskedne, segítséggel legyen a' szigetnek erővel leendő elvételeben. Igaz dolog tehát, hogy a' Néger Gubernátor engedelmeskedését kétségbe hozta a' Frantzia Kormányfőek; úgy szinte azt is, hogy a' Szeretsenek-felzabadulásának káros következéseit mind a' két Hatalmasság előre látja. — A' Parlamentomnak első ülésében, eltávozáván a' Király, csak hamar elkezdettek némelly

Ministériummal ellenkező Tagok a' békesség tzik-
kelyei ellen ki kelni, noha még eleibe se terjesz-
tettek azok a' gyűlésnek. Windham Úr beszédé-
ben megjegyzést érdemlenek ezen szavak. Midőn
a' Ministerek a' békességekötésnek neveiket alá í-
ták, akkor mondták ki mi reánk a' halálos sen-
tentziát. De azért közönetet érdemlenek, ha
ugyan igaz az, hogy a' hadakozás alatt nyert
szigeteket 's birtokokat csak azért adták vissza,
hogy az által a' Plymuthi 's Portsmouthi kikötő-
helyeket és Irlandiát megmentsék." Scheridan
Úr így szólla; „Minden Brittus örül a' békesség-
nek, de vele egy se ditsekszik. — A' Ministéri-
ummal ellenkező Újságok többnyire a' vólt Mi-
nistereket okozzák azért, hogy a' békességkötés
Angliára nézve ditsősségesebben nem ütött ki.
Windham Úr, így írnak, teméntelen pénzt vesz-
tegetett a' Chuans okra; Grenville Úr az idegen
Hatalmasságokra; Dundás Úr pedig az expedi-
tziókra. — A' mi seregeink rövid időn vissza-
térnek Egyiptomból.

S v é c z i a.

Stokholmból Oct. 24-dikén. A' Király szor-
galmatosan feljegyzette és már most rendbe sze-
delti az útazása közben tett tapasztalásait, mel-
lyek Országának és Népének esméretét illetik.
Azon nevezetes útazásában gyarkorta megfordult
a' Király a' köz rendi emberek között, bément
házaikba, de úgy, hogy magát meg nem esmér-
tette, többnyire vadász köntösben, 's tudakozó-
dott tölök állapotjok, 's élelmek keresésének mód-

ja felől. Egyfzer a' többek között, beszédbe elegyedvén valamelly faluban, egy igen értelmes szántóvető emberrel, azt kérde tőle a' Király hofzfas beszélgetése és tudakozódásai után, hogy mint van meg elégedve sorsával és állapotjával? A' mellyre az ember el-mosojodva ezt felelé: „Jaj Uram, nem szegény embertől kell azt kérdeni. Mi reánk az Isten keveset bízott a' világon, abban ha egésségünk szolgál, eljárunk, kötelességünket bételyesítjük, kevéssel beérjük 's azért szükséget ritkán látunk. Mi okunk lehetne hát hogy sorsunk ellen panaszkodjunk? Ollyanoktól kérdezze ezt az Úr, a' kiknek a' világban jobb módjok van.“ Egy más faluban ezt kérdezte a' Királytól a' bíró. „Azt beszélte nálunk valaki hogy ő Felsége most fel akarja az Országát járni, nem hallott az Úr felölle valamit?“ Az igaz, hogy most utaz: felele nékie a' Király. — „Hát ugyan nem tudja az Úr mi végre utaz?“ — Akarja az Országot, jobbágyinak állapotját 's körülállásait esmérni, hogy olztán ahöz képest tudhassa őket boldogítani. — Azt magam is hallottam a' Prédikátorunktól, hogy igen kegyelmes jó Fejedelmünk van, hogy nagyon szereti Ő Felsége a' Népét.

Helvétzia.

Schafhausen Növ. 3-dikán. Oberster Andermatt neveztetett ki az új Kormányzsek által minden Helvétziai seregek fővezérjévé, 's egyfzersmind az is elvégeztetett, hogy a' katonák hátra lévő zsóldja, minden idő halasztás nélkül

kifizetessen; hogy meg változván a' környüállások, ha a' Respublikában zenebona támadna, 's azt valamelly nem várt Revolútzio fenyegetné, legyen kiknek, a' Nemzet igazságos ügyét óltalmazni, és a' mellett ki is kelni. — Egyébaránt minden kigondolható eszközöket elő vett az új Kormányfűk; hogy az új változások miatt megeshető felzendülésnek eleibe építsen, 's a' Népet annak okairól, a' köz jóra nézve szükséges vóltáról, e' végre intézett Hirdetések elterjesztése által meg-győzhesse. A' Frantzia Követnél pedig Vernina c polgárnál, ugyan ezen változásokra nézve következő értelmű Jelentést tett.

„ Polgár Minister! Méltán reménylhetne volna a' Helvétziai Respublika, hogy a' Diéta, azon köz betsben lévő helyes princípiumokra, melyet az magának a' tanácskozásokra nézve talpkövvül tett le; tökéletes és örökre fenn maradó Constitútziót fog építeni, de óh fájdalom éppen ellenkező dolgot kellett tapasztalnunk, mivel a' várt tökéletes Munka helyett olyan Kormányozás módjával 's törvényekkel fenyegettünk, mellyek az egészszet tekintvén hijánossággal telyesek, egygyenként véve nem egymásból folyók, általjában pedig minden tekintetben telyesíthetetlenek. Ez a' fő oka, hogy azok senkinek nem is tettzhettek, ha tsak olyanokat nem említünk, kik a' Constitútzio készítőkhöz le vagynak kötelezve. A' helyett, hogy a' hasonlásoknak végét reménylhetnénk, mellyek négy esztendő óta szinte erőt vettek még az igaz polgárokon is, attól kell félnünk; ne hogy a' Haza prédája le-

gyen annak a' meghasonlott félnek, melly a' mér-
séklett és mindeneknek egygyaránt javokra tze-
ző princzípiumoknak felvételétől legtávolabb
vagyon; holott a' Státusnak egyedül ez adhatna
állandóságot. El múlatta az eddig való Kór-
mányszék a' Haza javára fordítani azokat a' hafz-
nos feltételeket, mellyekkel a' Fő Konzul Res-
publikánkat állandó Constitutziója felállítatván
megkínálta. Ezek következesei a' Helvétziai Di-
éta, tapasztalatlanságból, hirtelenkedésből, in-
dúlatoskodásokból, és hafzonkeresésből száрма-
zott végezéseinek, hogy végre maga is meghason-
lott 's részekre oszlott. A' törvényhozó Tanács,
meg-akarván előzni a' Haza ebből következhető
veszedelmét, kötelességének tartotta haladék nél-
kül eszközöket venni elő. Ide zárja a' végre-
hajtó Tanács az erre nézve eleibe adattatott vé-
gezést. Tudósítsa a' Polgár Minister a' Fran-
tzia Respublika Kormányshékét ezen mi Revolú-
ciónknak utolsó szakaszszáról, és annak okairól.
— A' mostani rövid időre választatott Kormány-
shék tzejlja az, hogy a' Helvétziai Nemzetnek,
mellynek sorsára a' Fő Konzul bizonynal ügyel,
ollyan Constitutziót és törvényeket adjon eleibe,
mint a' millyenek által Frantzia Országban a'
belső tsendesség és köz boldogság viszfza izerez-
tetett. A' ditsősség, fénylés, a' nagy Nemzetek-
nek örökség szereznt való tulajdona, de a' mi
Nemzetünk minden külső pompára való vágyó-
dás nélkül, tsak belső tsendességét, rendtartását,
és hajdani hazai boldogságát óhajja. Valyha a'
Polgár Minister minél elébb azt az örvendetes

Tudósítást közölhetné velünk, hogy a' Fő Konzul, ezen tzelunknak elérésére segedelemmel fog lenni igaz jó igyekezetünkben. — A' végre hajtó Hatalom Tagjai, Dolder, Savary. “

Erre a' Frantzia Követ ekképpen válaszolt.
„ Polgárok! Octóber 27-dikén hozzám útasított leveleket az Uraknak, a' Törvényhozó Tanátsnak mellé zárt végezésével egygyütt vettem. Tudósítani fogom a' Frantzia Respublika Kormányzékét az Uraknak gondolkozása módja felől, mellyet ezen alkalmatossággal kinyilatkoztattak. Bizonyos lehet a' Törvényhozó Tanáts benne, hogy én a' Kormányzéknek eleibe terjeszttem, melly ízívesen óhajtsa az a' két Respublika között való szoros egygyességet. — Verninac.

Elegyes Levelek.

A' meg-bóldogúlt Pál Orosz Császár, még Császárrá léte előtt tett egy Testamentomot, mellyben mind a' Császári Familiának, mind pedig a' szolgálatajában sok időt töltött személyeknek igen sok kintset 's nagy summa pénzt rendelt. Ezek között vagyon annak volt Tanítója is, ama híres Aepiaus, a' ki most Livoniának Dorpát nevű várossában lakik.

A' mostan uralkodó Sándor Orosz Császár Willna várossa lakosait, a' kik egy darab időtől fogva sokféle viszántagságokat szenvedtek, 130,000 Rúbellel ajándékozta meg.

A' Császár meg-koronáztatásának napján tartott fényes pompát nagyon nevelte az újjonnan épült Cath. Templomnak felszentelése, melly Templom mindenektől az Architectúra Remekéi tartatik.